V. évfolyam. Baja, szombat 1905. május 20. 23. szám.

BAJAI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48 as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó:	Felelős szerkesztő:	Főszerkesztő:	Főmunkatárs:	Előfizetési árak:
ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Dr. Valentin Emil	Dr. Rajk Aladár orsz. képv.	Dr. Nyiraty János	Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1·50. Egyes szám ára 12 fillér.

Schweidel József.

„Tisztelendő ur! Ime ezen feszület, melyet boldogult atyámtól örököltem, ezt mindenkor, még a harcok zajában is magammal hordottam. Kezeim közt akarom tartani, úgy vele meghalni, ha meghaltam, ne irtózzék kezemből kivenni s fiamnak átadni. “

Ezek voltak a vértanu utolsó szavai. A vesztőhelyen mondta ezeket a gyóntató atyához. Rövid pár perc mulva megszünt dobogni a legnemesebb sziv és a vértanu emléke bevonult a halhatatlanság országába.

1849. október 6 án reggel fél hat órakor vezették ki a négy tábornokot *Kiss* Ernőt, *Lázár* Vilmost, *Desewffy* Aristidet és *Schweidel* Józsefet az aradi vár VI. számu kapuján a vesztőhelyhez. A szomoru menet, melyet *Uthyka* Antal főporkoláb nyitott meg, lekanyarodik a jobboldali első sáncba. Ott megállapodnak.

Nem reszket egyik sem. Az a megrázó szomoruság, mely szemeikből árad, nem a halálfélelem, hanem a rettenetes végzet felett érzett keserüség szomoru tekintete.

Födetlen fővel, fekete attilában, hófehér ingben, fehér glaszé keztyűben álltak a vértanuk és várták a halálosztó golyót.

A parancsnok kardja int. Egyszerre dördül el tizenkét lövés. Három hős élettelenül rogy le a nedves fűre. Egy még áll. Kiss Ernő. Őt az első lövések nem találták. De a következő percben ott fekszik élettelenül a negyedik is, a három másik vértanu mellett.

A tizenhárom közül a *szerencsésebbek,* kiknek nem kellett hóhér kötél által elpusztulniok, kik megelőzhették társaikat a dicső halálban: megszüntek élni.

És irja a krónikás:

A kietlen, sivár helyet, mely odon bástyájával, töréses körfalaival szinte egy börtön-udvar benyomását teszi, az ő kiontott vérük avatta a magyar szabadság egyik legnemesebb és leggyászosabb kálváriájává. Ködös, borus őszi reggel volt akkor. A felhők meg megcsordultak, a szél végig sivitott a sikon, hogy összeborzongtak rá a sánc mentén levő jegenyefák s szomoru sziszegéssel hullatták le sárga leveleiket a meggyilkolt hősök sárga arcára, piros vérére. Ez volt a szemfedőjük. Mert a hóhér munkája tart még a halál után is A halottak az ő tulajdonává lesznek. Megfosztják őket ruháiktól s meztelenül hányják a tetemeket a 2—3 láb mély sirokba, melyeket a sánc tájékán ástak. Kiss Ernő és Dessewffy holttestét busás pénzért később kiadta a bakó; de Schweidel és Lázár csontjai ma is ott porladnak a gyászmező földjében jeltelenül.

Komor őszi nap volt akkor, mosolygó, derüs májusi nap van most Egy nemzet jajkiáltása rázta meg a világ szivét a megdicsőült hősök kivégzése napján. Egy világ kiáltott átkot a vad hóhér bestialis fejére. A természet is gyászt öltött, hiszen egy szerencsétlen nemzet disze, virága szenvedett mártir halált

Most tavasz van, életkedv a szivekben, a természet rendje szerint virul, éled minden a nagy mindenségben. De hiába a májusi nap illatos levegője, minek az életkedv a szivekben, a természet éledésének is meg kell állni ezen a napon, mert nagy gyászemléket ül a magyar.

A vértanu ércszobráról lehull a lepel, és a nemes alak láttára föléled szivünkben a képe annak a szörnyű tragédiának, mely 56 évvel ezelőtt jajszót fakasztott minden magyar ajkon Nem lehet örülni ott, a hol a negyvennyolcas hősök emlékének nyomán kél ünnep, ott vége a vigasságnak. Szent fájdalom sajog mindenkor minden magyar szivben, ha szent vértanuink emlékezetét ünnepeljük.

A mi kisebbik hazánknak, Bácskának legnagyobb fia: *Schweidel* József szobrát leplezték le tegnapelőtt Zomborban. Az egész nemzet érzése szállt e napon a zombori ércalakhoz, a megdicsőült hős szobrát a kegyelet sugára ragyogja be. Szülővárosa zarándokhelyet teremtett a vértanu szobrában, a hová a nemzeti kegyelet imára térhet. Dicsőség érte Zombor városának.

De van még egy szent tartozása a mártiremlékek iránt a nemes városnak A vértanu csontjai ott porladnak azon a helyen a hová a pribékek durva kezei lökték őket. A hitvány hóhér munka után jeltelen gödörbe lökték a drága hamvakat. Haza kell hozni a szent csontokat. Pihenjenek azok a szülőföld édes porában, könnyebb, jobb lesz a pihenése a nagy hősnek, ha a szülőföld imádott hantjai borulnak sirjára Ha hazahozatja Zombor városa a nagy vértanu csontjait, megtett mindent, amivel legnagyobb fia emlékének tartozott.

* * *

Schweidel József életrajzát röviden a következőkben adjuk. Schweidel József honvédtábornok született Zomborban 1796-ban, kivégeztetett Aradon 1849. okt. 6-án. Katonai szolgálatát a 4-ik huszárezredben kezdette meg, mint közhuszár s részt vett a Napoleon elleni hadjáratban. 1848. őrnagy volt s midőn ezrede Bécsből Magyarországba rendeltetett, Apponyi ezredes helyett ő vette át az ezred vezényletét s azt haza is vezette. E hazafias tettének jutalmául alezredessé neveztetett ki. Részt vett a pákozdi és schweháti ütközetben. 1849. májusban katonai parancsnokká neveztetett ki Debrecenbe, majd a kormánynak Pestre, Szegedre és Aradra távozása után mindenütt azon helyekre, ahol a kormány székelt. A kormány lemondása után követte Görgeit s Világosnál ő is az oroszok s ezek utján az osztrákok kezébe került. Életben hagyásáért könyörgő neje *Bilinszky* Danicella bárónő csak a bitófától volt képes megmenteni férjét, ki Haynau kegyelme folytán golyó által végeztetett ki.

A gyermekvédelem társadalmi szervezése.

A gyermekvédelem a szociálpolitika összes törekvései között talán az egyetlen, mely az állami és társadami élet minden tényezőjének sympathiáját birja. Minden társadalmi osztálynak egyaránt rokonszenves a gyermekvédelem. Talán épp azért, mert a gyermekek jogviszonyai körül az érdekellentétek a legélesebbek, azért látja minden társadalmi osztály szivesen, hogy azok a jogtalanságok és igazságtalanságok, melyek a fönnálló jogrend természetes következményei, ha már nem szüntethetők meg, legalább enyhittessenek. A társadalom gyermekvédelmi törekvéseinek magyarázata ezen körülményben keresendő, másrészt ott, hogy minden ember lelkében lakozó természetes ösztön a gyermekek szeretése, a jótékonyság és könyörületesség, a reáutaltakon segiteni akarás emberbaráti nemes érzése minden embert arra ösztökél, hogy a maga módja és tehetsége szerint segitsen az arra rászoruló elhagyatott, beteg, nyomorgó, züllő, vagy egyéb okból szerencsétlen gyermeken. Védeni, oltalmazni, ápolni, gondozni akarjuk mindannyian az arra rászoruló kisdedeket, mert tudjuk, hogy nekik a legkisebb az ellentálló képességük, hogy ők sinylik meg legjobban a sors csapásait, hogy őket és velük szülőik és embertársaik minden reményét legkönnyebben ragadja el a halál pusztitó kaszása. A jószándék segiteni, a jóakarat a gyermekeket védelmezni megvan minden emberben. De sokan csak a jószándéknál maradnak. A társadalomnak csak nagyon kis számu tagjai vesznek érdemlegesen részt a gyermekvédelemben. A társadalmi gyermekvédelem nagyon szűk körben mozog, kivált azóta, mióta az államhatalom sociálpolitikából megteremtette az állami gyermekvédelmet. A mióta törvényhozásunk proklamálta azt a nagy elvet, hogy minden elhagyatott gyermeknek joga van ahhoz, hogy az állam gondoskodjék róla. A törvényhozás az uj intézménynyel, az állami gyermekmenhelyekkel segitségére akar sietni a társadalmi gyermekvédelemnek, mely a gyermekvédelem nemzetet, országot

fönntartó nagy föladatára egyedül, magárahagyottan képtelen. A társadalom, a társadalmi jótékonyság azonban félreértette az államhatalom intentióját. Nem lelkesedik ugy, nem vesz többé oly élénk részt a gyermekvédelemben, amióta az állami gyermekvédelemben az elhagyatott gyermekről való gondoskodást az államhatalom teendői közé sorolta. E tévedést eloszlatni, a társadalmat a maga egészében a gyermekvédelemnek megnyerni, a társadalmi gyermekvédelmet országszerte szervezni akarja egy uj ujság.

»Gyermekvédelmi Lap« a cime. Főszerkesztője Edelsheim-Gyulai Lipót báró, a nagy emberbarát, kit igaz lelkesedése és ügybuzgalma a társadalmi gyermekvédelmi mozgalmak vezérévé tett meg. A lap felelős szerkesztője Torday Ferencz dr., a budapesti állami gyermekmenhely főorvosa. Mint gyermekorvos és mint orvos-iró egyaránt közismert nevű ember, kinek tollából kikerült beköszöntő élénk gondolatmenettel okadatolja a gyermekvédelem társadalmi szervezésének és egy gyermekvédelmi lap megteremtésének szükségességét. A lap munkatársai a társadalmi és állami gyermekvédelmi intézmények vezető embereiből és a társadalom egyéb terén is szerepet vivő előkelőségeiből sorakoztak össze. Vaszary Kolos, Apponyi Albert gróf, Berzeviczy Albert, Bókay János, Chorin Ferencz, Kossuth Ferencz, Rákosi Jenő, Széll Ignácz, Széll Kálmán, Teleki Géza gróf, Wlassics Gyula, Zichy János gróf, Zichy Aladár gróf stb., stb. hazafias lelkesedéssel megirt aphorismákkal adnak erkölcsi sulyt és tekintélyt az irodalmi uj vállalkozásnak. Irodalmi értéket kölcsönöz a lapnak a nagynevű drámairónak, Bosnyák Zoltánnak, az állami gyermekvédelem belügyminiszteri osztályfőnökének »Előre« cimű cike, melyben költői lendülettel, de egyuttal széles alapokon nyugvó, messze tekintő látkörrel vázolja a gyermekvédelem jogosultságát, a mellett ráutal azon irányelvekre, melyekkel a közel jövőben megoldandók a gyermekvédelem még elintézetlen nagy problémái. Az állami gyermekvédelem mai rendszerét az ügy iránt viseltetett igaz szeretettel ösmerteti meg Ruffy Pál, az állami gyermekmenhelyek országos felügyelője, kinek oroszlánrésze van az állami gyermekvédelem intézményeinek megteremtésében. Neumann Árminné éles kritikával reá mutatott a gyermekvédelem nagy hiányosságaira. Teleki Géza gróf a szünidei gyermektelepről ir. Több társadalmi gyermekvédő-egyesület és intézmény beléletének ismertetésével végződik az ujságcsinálás szempontjából is érdekes él változatos tartalmu lap, mely rendeltetését csak akkor fogja teljesiteni, ha sikerül neki egy nagyszámu, a gyermekvédelem iránt érdeklődő állandó olvasóközönséget megszerezni. Tekintve a gyermekvédelem emberbaráti törekvését és társadalmi és nemzetgazdasági nagy fontosságát, ezért olvasóink figyelmébe ajánljuk a ma megindult olcsó (évi négy korona) havi folyóiratot. Mutatványszám a kiadóhivatalban (Budapest, IX., Tűzoltó-utca 7.) kapható.

HIREK.

A főügyész Szabadkán. *Lobmajer* István a szegedi kir. itélő tábla köztiszteletben és közszeretetben álló főügyésze az elmult héten vizsgálta meg a felügyelete alatt álló szabadkai királyi ügyészséget. Mint értesülünk a legnagyobb rendet észlelte és *Ipersjesy* kir. ügyésznek legteljesebb megelégedését nyilvánitotta. Bizunk abban, hogy ha a mi pártunk kerül kormányra a leendő igazságügyminiszter örülni fog, ha a nagy tapasztalatokkal biró elismert tekintély Lobmajer István továbbra is rendelkezésére bocsátja nagy tudását és munkaerejét.

Képviselőnk a kérvényi bizottságban. Országgyűlési képviselőnket: dr. *Rajk* Aladárt a mult heti bizottsági tagválasztások alkalmával a *kérvényi* bizottságba választották.

Esküvő. *Wohlmuth* István tanitóképző intézeti tanár e hó 20-án tartja esküvőjét *Erődi* Margit kisasszonnyal, özv. Erődi Dánielné leányával.

Kinevezés és áthelyezés. *Szalay* Sándor m. kir. adótiszt saját kérelmére a Hátszegi adóhivatalhoz helyeztetett át, helyébe *Szabó* János zombori m. kir. adóhiv. gyakornok neveztetett ki. *Jankovits* Béla adótiszt Mezőcsáthra és *Bihari* Béla adótiszt Bajára áthelyeztettek. Továbbá hivatalból *Szende* Béla m. kir. adótiszt a Betleni adóhivatalhoz áthelyeztetett.

Országos tornaverseny. A f. hó 27-én kezdődő országos tornaversenyen a bajai középiskolákat a főgimnázium harminc, a tanitóképző intézet pedig negyven növendékkel fogja képviselni.

A Schweidel-szobor leleplezése. Országos ünnepség keretében e hó 18-án leplezték le Zomborban *Schweidel* Józsefnek, a halhatatlan aradi tizenhármak egyikének ércbeöntött szobrát. Az ünnepély fényét emelte az a körülmény, hogy azon részt vett — *Justh* Gyula képviselőházi elnök vezetésével — a képviselőház küldöttsége, melyet Zombor-felé haladtukban minden vasútállomáson zajos ovációkban részesitettek. Zomborba érve sok ezernyi nép éljenriadalma között száz kocsin vonultak be a vendégek a gyönyörűen kivilágitott városba. A szerbek is mindannyian résztvettek a kivilágitásban. A magánépületek közül *Nikolics* dr. szerb ügyvéd háza volt a legszebben kivilágitva. Félkilenc órakor diszelőadás volt a notabilitásokkal és gyönyörü bácskai asszonyokkal tele városi szinházban. A hazafias müsoru előadáson a zombori uri társaság tagjai szerepeltek.

A tulajdonképpeni ünnepély reggel 9 órakor kezdődött meg a vármegyeház disztermében, ahol Zombor szabad királyi város nevében *Latinovics* Pál főispán üdvözölte a vendégeket, majd fölkérte őket, hogy a leleplezési ünnepélyre a szobor elé vonuljanak le. Ekkor már az iskolák és a testületek, valamint a küldöttségek sorakozva állottak a téren, ahol a zenekar hazafias dalokat játszott. A szobor előtti ünnepélyt a zombori kaszinói és az iparos dalárda nyitotta meg a Himnusz eléneklésével, azután tárogató szólalt meg mélabus hangon, majd Vértessy Károly, a szoborbizottság elnöke lépett a dobogóra, s elmondta megnyitó beszédét.

Utána *Rácz* Soma a szoborbizottság alelnöke lépett a dobogóra, kinek beszéde közben ment végbe a tulajdonképeni leleplezés lélekemelő aktusa.

Majd *Rákosi* Jenő s utána ismét *Vértesi* Károly beszélt. *Hauke* polgármester záró beszéde után következett a szobor megkoszoruzása. Az első koszorut Justh Gyula tette le a képviselőház nevében a következő szavak kiséretében:

— Hirdesse ez a szobor, hogy a hazáért, a haza boldogulásáért és az alkotmányért fel kell áldozni életünket is és midőn itt megkoszoruzom a szobrot, kérem az Istent, hogy segitsen bennünket nemzeti küzdelmünkben.

Kossuth Ferencz a függetlenségi párt koszoruját tette le a szoborra ezen szavakkal: Ő meghalt a hazáért, mi pedig azt akarjuk, hogy a haza éljen.

Ezeken kivül még vagy száz koszorut helyeztek a remek művű szobor talapzatára, köztük Baja város közönségeét is. — A fényesen sikerült ünnepélyen részt vett képviselőnk dr. *Rajk* Aladár is és városunk törvényhatóságának képviseletében dr. *Hegedüs* Aladár polgármester és *Szücs* Ferenc tanácsos.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter gróf Teleky József nagybirtokosnak a Dunapatajtól Kalocsa, Homokhegy, Miske, Hajós, Nádudvar, Sükösd, Pestcsanád és Szentistván községek határán át Bajáig vezetendő rendes nyomtávu gőzmozdonyu helyi érdekü vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét — a Hajós községtől Borota puszta vagy Rém község érintésével Felsőszentiván és Csávoly községek határain át Bajáig vezetendő variáns vonalra is — kiterjesztette.

Gimnázista-majális. E hó 7-én a délutáni órákban dobszó hangjai zavarták meg a Szent-Antal utcai lakók csendjét, melyek mellett a főgmn. ének- és zenekarának tagjai vonultak ki a lőkertbe majálisra az igazgató és a tanárikar több tagjának vezetése mellett. A reggeli borús égbolt sok kis és nagy diáknak kebelében keltett fájdalmas érzést, hogy elmarad a nekik jelzett szórakozás; de amily mértékben öltött mosolygós képet az ég kékje, oly arányban éledt az ifjak reménye is, hogy nem marad el a tervbe vett mulatság. Nem is csalódtak; szivük vágya teljesült. Megtörtént a szokásos kivonulás négyes sorokban, volt játék, ugrándozás, növény és rovar gyűjtés. Az arcokról sugárzó, az egész szivet, lelket eltöltő örömöt közvetlenül kellett szemlélni; leirni nem lehet. Miután már a játékban kifáradtak, mohó vágygyal láttak az ozsonnához, mely egy pár virsliből s két pohár sörből állott. Majd a zenészek elővették hangszereiket s bemutatták jártasságukat, s abbeli muzsikális készségüket, hogy a karvezető taktus-pálcája nélkül is tudnak szépen zavartalanul játszani. A jelenlevők, nemcsak tanárok, de a lőkert vezetősége és számos szülő is kimondhatatlanul örültek az ifjuság nemes, egyszerü, ártatlan mulatságán. S mindezt a kedves, az ifjuság előtt bizonyára mindenha feledhetetlen szórakozást *Vajda* Ödön zirci apátnak bőkezűsége szerezte, aki evvel is megmutatta, mennyire szivén viseli a tanuló ifjúság minden irányu érdekeit. Az egésznek tapintatos rendezése *Nagy* Vazul tanárnak érdeme.

A gyorsfőző áldozata. A budapesti uj Szent-János-kórházban szombaton délután 3 órakor hosszu, kinos szenvedés után meghalt 18 éves korában *Neubold* Ferenczné, *Steier* Gyula kir. táblai biró mostoha leánya, ki csak néhány év előtt költözött édesanyjával Bajáról Budapestre. Az elhalt urinő, főzés közben felboritotta a spiritusz gyorsfőzőt. Az égő spiritusz lángba boritotta a szerencsétlen asszonyt, aki eszeveszetten segitségért kiáltva futott a folyósóra, hol a házbeliek testéről letépték az égő ruhát. A szerencsétlen asszonyt sulyos égési sebeivel eszméletlen állapotban az uj Szent-János-kórházba szállitották. Az asszony állapota nemsokára javult. A mult héten gyermeket szült a kórházban. A gyermek rögtön a születése után meghalt és az asszony állapota is rosszabbra fordult, mig végre szombaton délután iszonyu kinok között meghalt. Hült tetemét férje Bajára szállittatta, ahol kedden helyezték a Rókus temetőben levő családi sirboltban örök nyugalomra.

Uj jegyző Regőcén. Regőcén május hó 8-án volt jegyzőválasztás. Egyhangulag *Hiel* József bácskereszturi segédjegyző választatott meg.

Ünnepelt ujságirók. A vidéki zsurnalisztika két kiválóságát: *Kulinyi* Zsigmondot és *Békefi* Antalt a »Szegedi Napló« szerkesztőit, fényes ovációban részesitették e hó 14-én Szegeden, abból az alkalomból, hogy negyedszázada állanak mindketten a hirlapirás szolgálatában. A tiszteletükre tartott diszközgyűlésen megjelent a város szine-java, hol egy-egy remek művű emlék-albumot adtak át az ünnepelteknek.

A bajai reform. egyház épitkezése. A bajai ev. ref. egyház tanácsa f. hó 8-án tartott ülésén az épitendő bérház és tanitói lakot több ajánlattevő közül *Reinhardt* Mátyás és *Wagner* Ferencz helybeli vállalkozóknak adta ki felépités végett.

A bajai távbeszélő központ. Felkértek bennünket a következők közzétételére: A Bajai Független Ujság f. é. 21-ik számában panasz tétetett az iránt, hogy a Fleischmann Benő cég pincéjében kiütött tűz lokalizálása céljából a tűzőrséget nem lehetett azonnal értesiteni, miután a robbanás helyéhez közelfekvő távbeszélő állomások felcsengetésére a hálózat központja feleletet nem adott.

Értesülvén ezen szolgálati mulasztásról, nyomban megejtettem a vizsgálatot és ez ügyet a további eljárás végett áttettem a temesvári m. kir. posta- és táv. igazgatósághoz.

Ezen ügyből kifolyólag a következőkre kivánom figyelmeztetni a t. távbeszélő előfizetőket: A távbeszélő használata körül itt éveken át követett szokás egyátalán nem felel meg a távbeszélésre vonatkozólag kiadott szabályoknak. Itt ugyanis szokásban van az, hogyha valamely előfizető a központot csengetéssel felhivja, a központ csengetéssel jelentkezik, mire az előfizető szintén csengetéssel válaszol. Ezen hiábavaló csengetések egyrészt céltalanok, másrészt a központot a gyors összekapcsolásban hátráltatják. Ebből származik az, hogy az előfizetők panaszkodnak a hosszu ideig tartó várakozás miatt.

Miután az előfizetők száma napról-napra szaporodik, előfordul naponkint nem egyszer azon eset, hogy ugyan egy időben 3—4, sőt több előfizetőnek a jelző táblája is leesik egyszerre s most már ha a központ kezelője sorba veszi az előfizetőket a kapcsolásra s az eddigi szokás szerint mindegyik előfizető kétszer is csenget a központnak, meg a központ is vissza csenget mindegyik előfizetőnek, akkor nem lehet azon csodálkozni, hogy a csengetésben utolsó előfizető csak 3, vagy 4 perc mulva kapja meg a kivánt összeköttetést.

A forgalom gyors és akadálytalan lebonyolitása céljából felkérem tehát a t. távbeszélő előfizetőket, hogy amidőn valamely előfizető beszélni kiván és a központot csengetéssel felhivja, (a csengetésnek rövid ideig szabad csak tartani) a csengetés után mind a két hallgatót tegye a füléhez s ne várja, mig a központ csenget, mert ezentul a központ csengetés helyet »halló« szóval ad hirt magáról, és a mint a központ »halló« szóval felelt, az előfizető azonnal mondja be azt a számot amelylyel összeköttetést kiván.

Ha pedig valamely előfizető a nyert összeköttetés után egy másik előfizetőhöz csenget, akkor az az előfizető aki a csengetést hallja ne csengesen vissza, hanem a csengetés megszünése után mindkét hallgatót tegye a füléhez, ugy szintén a csengető előfizető is, midőn csengetett, mindjárt tegye füléhez a hallgatókat, s ne várja azt, hogy a másik előfizető visszacsengessen, mert ezentul visszacsengetés helyett *»halló«*-val kell felelni.

Előfordul az is, hogy a központ az előfizető csengetésére azonnal nem válaszol. Ennek oka az, hogy a központ kezelője vagy más előfizető kapcsolásával van elfoglalva, vagy pedig a helyközi távbeszélőn hivatalos beszélgetése akadt. Ilyenkor a csengetést meg kell ismételni s minden csengetés után a hallgatókat fülhöz tenni.

Reméllem, hogy a t. előfizetők a fent közölt szabályokat pontosan befogják tartani és alkalmazottjaikat ezekre befogják tanitani.

Végül értesitem a t. előfizetőket, miszerint gondoskodtam arról, hogy a távbeszélő központban egy tisztviselő állandóan alkalmazva legyen, hogy hasonló panaszok jövőben ne ismétlődjenek.

Baja, 1905. május hó 18-án.

Marczell
hivatalfőnök.

Halálozás. *Kollár* József zombori könyvkereskedőt súlyos csapás érte. Neje: sz. *Fehér* Vilma meghalt e hó 13-án a budapesti Erzsébet-szanatóriumban. Temetése e hó 16-án ment végbe Zomborban nagy részvét mellett.

Évzáró vizsga. A bajai ev. ref. elemi népiskolában az épitkezésre való tekintettel az évzáró vizsgálatok f. hó 21-én délután fognak a templomban megtartatni.

A bajai általános ipari munkás önképző-egylet a vas- és famunkás szakcsoport pénztára javára 1905. évi május hó 21-én, vasárnap, Ziech Henrik udvari helyiségében nemzetközi világpostával és tánccal egybekötött kedélyes estélyt rendez változatos műsorral. Kezdete esti 8 órakor. Belépti-dij 30 fillér.

A viz mint a gyomor- és bélbetegségek óvószere. Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbetegek legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a konyha igen izletes,magyar de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsiros ételek emésztését gátolja.

A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóviz van hivatva kiköszörülni. Erre azonban a viznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészitse.

Közismert dolog, hogy e célra a mohai Ágnes-forrás a legelső sorban felel meg, mert nemcsak kitünő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus viz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes izű borital. Háztartások nagy üvegekben a mohai Ágnes-vizet különösen olcsón szerezhetik be.

Az ujvidéki mandátum. A folyó hó 22-én Ujvidéken megejtendő képviselő-választáson *Teleky* Arvéd gróf, a függetlenségi párt jelöltjének megválasztása ma már minden kétségen felül áll. A szabadelvüpárt minapában tartott értekezletén kimondotta, hogy a »változott visszonyokra való tekintettel« jelöltet nem állit s elveinek(?) fentartása mellett a függetlenségi jelöltet fogja támogatni.

Magyar Regényirók. *Mikszáth* Kálmán nagyszabású terve: egyöntetű illusztrált gyűjteménybe összefoglalni mindazt, a mi becseset teremtett száz év óta **a** magyar regényirodalom, — egy lépéssel újra közelebb jutott a teljes megvalósuláshoz. A *Magyar Regényirók* czimű hatvan kötetes gyűjteményből, a melynek tavaly karácsony előtt jelent meg első öt kötete a *Franklin-Társulat* kiadásában, megjelent most a második öt kötetes sorozat, a mely Kemény Zsigmond, Csiky Gergely, Vadnai Károly és Pálffy Albert egy-egy regénye után most *Jósika* Miklós: *A csehek Magyarországban, Tolnai* Lajos: *Báróné ténsasszony, Justh* Zsigmond: *A pénz legendája* és *Gányó Julcsa* és *Herczeg* Ferencz: *Pogányok* czimű regényeit tartalmazza. *Kimnach* László, *Kriesch* Aladár, *Tull* Ödön és *Pataki* László illusztrácziói és R. *Hirsch* Nelli arczképeivel. Minden munka elé *Mikszáth* Kálmán, a gyűjtemény szerkesztője, irt nagyértékű, művészi bevezető tanulmányt. *Justh* Zsigmond két regénye régen kifogyott a könyvpiaczon s nagy érdeme a vállalatnak, hogy ezt a korán elhunyt jeles irónkat ujra szóhoz juttatja. A *Báróné ténsasszony* Tolnai egyik legjellemzőbb alkotása, s méltán képviseli ezt a nagy irót regényirodalmunk klasszikusai között. Az új sorozat kiállitása méltó a kiadóintézet hagyományaihoz. A finom, famentes papiros, a tiszta, szép nyomás, az egész oldalas művészi képmellékletek és az izléses, diszes bekötési tábla méltó köntöse a nagyszabású, irodalomtörténeti jelentőségű gyűjteménynek, a mely joggal kér helyet minden művelt magyar család könyvtárában. A hatvan kötetből álló teljes gyűjtemény ára diszes kötésben 300 korona. Félévenkint jelenik meg öt kötetes sorozatokban. Megrendelhető csekély havi részletfizetésre ifj. *Wagner* Antal könyvkereskedésében.

Ismét robbanás. E hó 17-én ebédidő táján egy hatalmas, ágyulövéshez hasonlitó durranás riasztotta meg a szenzációból ki nem fogyó jó bajaiakat. Szentül meg volt róla győződve mindenki, hogy ismét valami katasztrófa történt. Történni nem történt, de kicsibe múlt, hogy nem történt. *Berner* Kristóf d.-szekcsői szódaviz-gyáros u. i. négy vashengerbe szoritott süritett szénsavat vásárolt s azokat levitette a Sugovica partjára, hogy majd berakják a szekcsői révész ladikjába. A hengereket ott hagyták a forró napon, melynek hevétől az egyik oly hatalmas durranással robbant szét, hogy a közel lakókban megremegett a lélek. Az iszonyú légnyomás mintegy negyvenméternyire lökte s gyurta lepénynyé a kb. ötven kg. sulyú s öt mm. vastagságú vashengert s a mellette heverő három hengert a Sugovicába lökte. — Ha a robbanás egy félórával később történik, akkor, amikor a ladikosok már a vizen vannak, a vigyázatlanságnak aligha drágán nem adták volna meg az árát.

Öngyilkossági kisérletek. *Molnár* Emma helynélküli szobaleány f. hó 15-én déli 12 órakor a Geiringer és Berger 7. számu tölgyfa hajójáról a Sugovica vizébe vetette magát, de az épen ebédnél ülő hajósok névszerint *Hován* Ferencz, *Hován* Sándor és *Csapláros* József a csobbanásra figyelmessé lettek és Molnár Emmát a vizből még élve kimentették. Molnár Emma azért akart az élettől megválni, mert lopással gyanusitották meg.

Maros György 80 éves bajaszentistváni lakos f. hó 15-én hazulról eltávozott. Minthogy vacsorára sem tért haza, hozzátartozói keresésére indultak s az éjfolyamán fel is találták egy kunyhóban vérben fekve. Az öreg három szurást ejtett önmagán. Sérülését még azon éj folyamán dr. *Bruszt* Lázár orvos bekötözte és gyógykezelés alá vette.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserüviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes izénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan »Ferencz József« keserűvizet.

Zongorák, cimbalmok és **hegedűk,** — csak első rangú gyártmányok! — Kaphatók **Wagner** Antalnál Baján.

NYILT-TER

Ezen rovat alatt közlöttekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Köszönetnyilvánitás

a Fonciére Pesti Biztositó Társaság
főügynökségének

BAJA.

A f. hó 6-án dühöngött tűzvész alkalmából szenvedett tűzkáramat a Fonciére biztositótársaság a legelőzékenyebben likvidálta, miért is nem mulaszthatom el nevezett társaságnak ez úton köszönetemet kifejezni.

Baja, 1905. május 19.

Borkity Katalin.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ az egyedül elismert kellemes izű természetes hashajtószer.

Tek. Szerkesztő Úr!

Kérem b. lapjában a következő nyilatkozatokat közzé tenni:

Nyilatkozat.

Schmidt Károly gyógyszerész úr, ezen lap nyiltterében állitólagosan róla terjesztett sértő nyilatkozatom miatt, rágalmazónak bélyegzett.

Kijelentem, hogy róla semmiféle sértő nyilatkozatot nem tettem és szándékomban tenni nem volt, s ezt a »*forrásától*« kiadott nyilatkozattal előtte be is bizonyitottam.

Miután az ügyet barátságos uton elintéztük, a biróságnál beadott panaszomat visszavontam.

Mohács, 1905. május 9-én

Kocsuba Emil.

Nyilatkozat.

Kocsuba Emil gyógyszerész ur fentebbi nyilatkozatát köszönettel veszem és ebből kifolyólag ezen lap nyiltterében közzétett sértéseimet ünnepélyesen visszavonom; egyben az ezen ügy miatt köztünk megszakadt jó viszonyt barátaink közbenjöttével egyetértéssel helyreállitottuk.

Mohács, 1905. május 9-én

Schmidt Károly.

Szerkesztői üzenetek.

V. K. Zombor. Köszönjük! Legközelebb megjelentetjük. Üdv!

Hamlet. Nem közölhető. Olyan száraz a témája, hogy a tavalyi nagy szárazság semmi se volt hozzá képest.

8402. sz.
kig. 1905.

Árverési hirdetmény.

A Bajai Gyümölcsészeti Egyesület kezeléséből átvett s a Katona-városrészben levő 3276. és 3277. hrsz. ház és beltelek 252 négyszögöl, továbbá a 3285. hrsz. $6^{126}/_{1600}$ hold városkert eladása végett a helyszinén, a városkertben **folyó évi junius hó 4-én délelőtt 9 órakor** nyilvános árverés fog tartatni.

A lakház és beltelke kikiáltási ára 1200 korona.

A $6^{126}/_{1600}$ hold városkert kikiáltási ára négyzetölenként 60 fillér.

A kikiáltási ár után 10% bánatpénz teendő le az árverés megkezdése előtt.

A vételár tiz egyenlő évi részletben fizetendő 6% kamatokkal

Zárt irásbeli és szóbeli ajánlatok tehetők:

a) a 3276. és 3277. hrsz ház és beltelekre,

b) a 3285. hrsz $6^{162}/_{1600}$ hold egész területre,

c) a 3285 hrsz. ingatlannak házhelyek czéljaira felosztása után a 3285/1—3285/8. hrsz. 3202 □-ölnyi területre,

d) a 3285/10—3285/23. hrsz -ig terjedő 5881 □-ölnyi területre,

e) a 3285. hrsz. ingatlan felosztása után a térrajzban feltüntetett 23 drb. házhelyre külön-külön.

Egyebekben a részletes árverési feltételek és térrajz alulirottnál betekinthetők.

Baja, 1905 május hó 18-án.

Weisz Nàndor,
tanácsnok.

6202. sz.
kig. 1905.

Árlejtési hirdetmény.

A nagykaszárnya épületen eszközlendő javitási munkálatoknak vállalat utján leendő biztositása végett a városi gazdasági hivatalnál folyó évi **május hó 21-én d. e. 9 órakor** nyilvános árlejtés fog tartatni.

Baja, 1905 évi május hó 18-án.

Weisz Nàndor,
tanácsnok.

7824. sz.
kig. 1905.

Árlejtési hirdetmény.

A városi közkórház részére 60 drb. nadrág és kabátnak à 8 K. és 50 drb. szoknya és kabátkának à 6 K. összesen 760 K. kikiáltási ár mellett szállitása biztositása végett a városi gazdasági hivatalban **f. május hó 25-én d. e. 9 órakor** nyilvános árlejtés fog tartatni alulirottnál betekinthető feltételek mellett.

Bánatpénzül 76 K. teendő le az árlejtés megkezdése előtt.

Baja, 1905. május 18.

Weisz Nándor,
tanácsnok.

Kovács-műhely

SZEREMLÉN,

mely már 25 év óta fennáll és igen jó forgalomnak örvend, haláleset miatt

ÁTADÓ,

esetleg maguk a kovács-szerszámok külön is **eladók.** Bővebb értesitést nyújt **özv. Vörös Jánosné,** Szeremlén. 137. házszám

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csak csakis a **természetes szénsavas** ásványviz erre a legbiztosabb óvószer. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES

forrás mint természetes szénsavdús ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúviz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kitünő szere a legkülönfélébb **gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek.** Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **gyomor-, bél- és légcsőhuruttól** szabadulni akarunk.

Dr. Kétly.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha a **vesebajt** gyógyitani akarjuk. *Dr. Kövér.*

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **étvágyhiany és emésztési zavarok** állanak be. *Dr. Gebhardt.*

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **májbajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk. *Dr. Glass.*

Háztartások számára másfélliteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékü mesterségesen szénsavval telitett viznél,** sőt a szódaviznél is **olcsóbban adja,** hogy az AGNES-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz! — **Kedvelt borviz.**

Kapható

minden füszerüzletben és elsőrangú vendéglőben

Főraktár BAJA város és közvetlen környékére:

Drescher Gyula úrnál.

Árak úgy a vidéki, mint a helyi fogyasztásra:

$1^{6}/_{10}$ literes üveg 50 fillér. 1 literes üveg 42 fillér

$^{1}/_{2}$ literes üveg 30 fillér

ugyan itt **ingyen** kapható az ÁGNES-forrás diszes kivitelű ismertető füzete.

KISS szerencséje NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekisérletet nem tett az osztálysorsjátékban,

= vegyen egy szerencsesorsjegyet =

KISS bankházában, mert

KISS szerencséje NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kisérletet **KISS bankházában,** mert

KISS szerencséje NAGY!

Több ezer fel nyert a lefolyt sorsjátékokban nagyobb nyereményeket **KISS bankházában.**

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már

Háromszor a jutalmat

600.000 koronát = **1,800.000**

és egy nagy nyereményt

400.000 koronát = **400.000**

Összesen 4 sorsjegyre 2.200,000

koronát t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes huzás után közzétesszük a legnagyobb budapesti hirlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét ugy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint **t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.**

Kihuzott nyeremények azonnal kifizettetnek.

Kisérelje meg szerencséjét Kiss bankházában, mert

KISS szerencséje NAGY!

A XVI. sorsjáték I-ső osztályának huzása f. é. május **25** és **26-án** lesz.

Egy nyolcad 1 K 50 f. Egy fél . . 6 K.
Egy negyed 3 K — f. Egy egész 12 K.

Kiss Károly és Trsa

a magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitó helye.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 19. sz.

4 4

Margittaszigeti ármentesit. és belvizlecsapoló társulat miniszteri biztosa.

71. sz.
M. b. 905.

MEGHIVÓ.

A Margittaszigeten levő árvédelmi célból az előtt több érdekeltségi csoportra oszlott birtokokat a nagymélt. m. kir. földmivelésügyi miniszter úr 1899. évi 5315/v—1. rendeletével egyöntetű árvédelem és ezzel kapcsolatos vizlevezetés szempontjából társulattá alakitván, a vizj. törvény 81 §-a szerint az egyesités feltételeinek és módozatainak meghatározása az érdekeltek egyezkedésének képezi tárgyát.

Minthogy ugy a társulat védtöltéseinek a szabványszerű méretekre való kiépitési, mint a vizrendezési munkálatok legközelebb befejeztetnek, elérkezettnek látom az időt, hogy az érdekeltek társulattá alakitásának feltételei és módozatai részletesen és lehetőleg egyezségileg meghatároztassanak; a miért is az ezen célból **folyó 1905. évi május hó 23-án d. e. 9 órakor Mohácson a társulat hivatalos helyiségében** tartandó egyezkedési tárgyalásra az árterí birtokosokat azzal hivom meg, hogy a nagybirtokosok azon személyesen vagy irásban igazolt meghatalmazottjaik által, a kisbirtokosok pedig községi határonként tartandó érdekeltségi közgyűlésen megválasztott egy-egy, legfeljebb három három megbizottjuk által — kik megbizásaikat választási jegyzőkönyvvel igazolni tartoznak — vehetnek részt.

Amennyiben egyik vagy másik községi határbeli kisbirtokosok ilyen érdekeltségi közgyűlést nem tartanának és megbizottakat nem választanának, azokat az illető község előljáróságának tanácsülésileg kiküldött tagjai képviselhetik.

Az egyezkedés főtárgyait a tehervisel és, valamint az eddig egyes érdekelteknek már engedélyezett és az ujabb befektetések, nemkülönben a fentartás után a társulatnak a jövőben még engedélyezendő adóvisszatéritések összegeiben való részesedés kérdései képezik.

Mohács, 1905. évi május hó 9-én.

Német Lipót,
miniszteri biztos.

8274. szám
kig. 1905.

Határozat.

Hirdetmény a hirdetési táblára kifüggesztetni, a „Bajai Független Ujságban“ közzététetni és az érdekeltek részére kézbesittetni rendeltetik.

Egyben az érdekelt kisbirtokosok megbizottjai választása végett az érdekeltségi közgyűlés **f. é. május hó 21-ik napjának d. e. 10 órájára a városi gazdasági hivatalba** kitűzetik s arra az érdekelt kisbirtokosok meghivatnak.

Baja, 1905. évi május hó 13-án tartott tanácsülésből.

Dr. Hegedűs Aladár,
polgármester.

Óriási szerencse TÖRÖKNÉL!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; egyedül az **utóbbi 6 hónapban** a **2 legnagyobb nyereményt,** és pedig:

a **602,000** koronas nagy jutalmat a 98924. sz sorsjegyre,

a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre, továbbá **100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000,** több **15.000, 10.000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. magyar osztálysorsjátékban **110.000** sorsjegyre ismét **55.000** pénznyeremény jut és összesen **14 millió 459.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét! (melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kisérelje meg szerencséjét azon számmal, mely neve avagy családtagjainak neve mellett áll.

Adám	982	Cecilia	83156	Gellért	72630	János	82957	Manó	83259	Salamon	2895
Adél	7143	Celestin	83519	Gereben	82849	Jenő	83245	Marcel	2881	Samu	7979
Adolár	12302	Dániel	2778	Gergely	83216	Jolán	2877	Margit	7280	Sándor	17763
Adolf	20422	Dávid	5637	Géza	2797	Jónás	7260	Mária	17707	Sári	22019
Agnes	22511	Dénes	12426	Gizella	5649	Józsa	13230	Márkus	22014	Sarolta	24029
Agoston	24242	Dezső	20983	Gusztáv	13151	József	21452	Mártha	24003	Sebestyén	24289
Aladár	28818	Domokos	23006	György	21145	Judith	23095	Márton	24274	Simon	40746
Albert	44360	Dóra	24258	Győző	23018	Juliska	24358	Matild	40705	Szeréna	57716
Alfréd	59119	Dorotea	29529	Gyula	24268	Kálmán	40482	Matyás	56693	Taksony	59575
Akos	72613	Edith	56310	Hedwig	29633	Karolin	56572	Melánia	59564	Tamás	80973
Amália	82811	Ede	59159	Helena	56525	Károly	59505	Menyhért	80019	Tasziló	83022
Ambrus	83145	Edwin	72622	Henriette	59167	Katinka	72645	Mihály	83606	Terus	83300
Andor	83505	Elek	82836	Henrik	72633	Kázmér	82960	Miklós	83273	Tibor	2898
András	990	Elemér	83164	Hermann	82954	Kelemen	83246	Miksa	2890	Tihamér	8504
Anna	4948	Emil	83520	Hermina	83217	Klára	2878	Milán	7288	Timon	18652
Antal	12417	Emma	2784	Hilda	2799	Klotild	7266	Mór	17738	Tivadar	22027
Aranka	20593	Endre	5641	Hubert	6313	Kornél	16863	Móric	22016	Tóbiás	24035
Armánd	22514	Ernő	12433	Hugó	13154	Kornélia	22002	Nándor	24014	Urbán	24295
Arnold	24248	Ernesztin	21142	Humbert	21147	Kristóf	23097	Narcisz	24279	Valéria	40789
Árpád	28828	Erwin	23007	Ibolyka	23077	Krisztina	24365	Olga	40735	Vazul	58013
Arthur	44389	Éva	24259	Iduska	24270	Lajos	40486	Olivér	57098	Vendel	59586
Aurél	59142	Erzsébet	29536	Ignác	29647	László	56678	Orbán	59566	Viktor	80974
Attila	72615	Eszter	56471	Ilka	56552	Laura	59532	Oszkár	80458	Viktoria	83047
Balázs	82826	Etel	59163	Illés	59168	Lázár	73076	Ottó	83008	Vilibáld	83302
Bálint	83155	Fábián	72625	Ilma	72639	Lénárt	82962	Ödön	83281	Vilma	2900
Barnabás	83511	Félix	82837	Ilona	82955	Lenke	83255	Pál	2892	Vilmos	8618
Béla	2749	Ferdinánd	83215	Imre	83225	Leó	2879	Paula	7300	Vince	18655
Benedek	5493	Ferenc	83531	Ince	2876	Leónia	7278	Petronella	17740	Virgil	22029
Bernát	12424	Flóra	2792	Ipoly	6432	Lidia	17350	Péter	22017	Zoltán	24014
Berta	20978	Franciska	5642	Irén	13229	Lipót	22009	Piroska	24017	Zsigmond	25156
Bertalan	22523	Frida	12435	Irma	21148	Lóránt	23100	Pista	24288	Zsófia	42270
Blanka	24254	Frigyes	21144	István	23092	Lothár	24373	Rafael	40742	Zsuzsanna	58021
Bódog	28886	Fülöp	23009	Izabella	24354	Lorinc	40702	Regina	57286		
Bogdán	56273	Gábor	24263	Izidor	40463	Ludmilla	56687	Richárd	59573		
Borbála	59145	Gábriella	29541	Iván	56556	Luiza	59556	Róbert	80639		
Boriska	72618	Gáspár	56511	Jakab	59203	Malvin	73133	Rózsika	83020		
Brunó	82831	Gedeon	59164	Janka	72644	Manfréd	82975	Rudolf	83296		

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000,000** korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyer **400.000, 200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000, 40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000** és még sok egyéb nyeremény.

Az első osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — **75**. vagy kor. **1.50**; 1/4 eredeti sorsjegy frt **1.50** vagy kor. **3.** —
1/2 „ „ „ **3.** — „ „ **6** ; 1/1 „ „ „ **6.** — „ „ **12.** —

A sorsjegyeket **utánvéttel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet dijtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 25-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfogynak és mert az I. osztályu **huzás** már f. évi **május** hó **25-én** és **26-án** lesz.

TÖRÖK A. ÉS T^SA

BANKHAZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váczi-körut 4/a.
II. fiók: Muzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

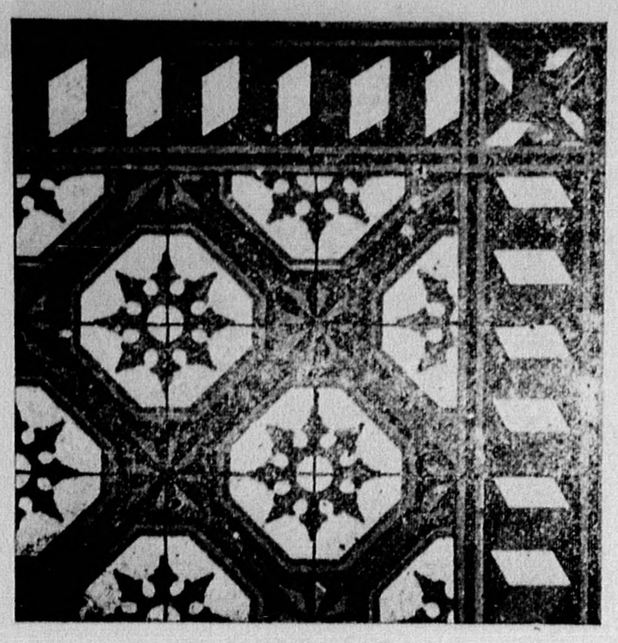

Diszes metallique CEMENTLAP.

ÖZV. SPITZER SIMONNÉ
ÉS TÁRSA
ELSŐ BAJAI FRANCIA-CSERÉP, TÉGLA ÉS CEMENTÁRÚ GYÁRA.

Épitési anyagok
nagy
raktára.

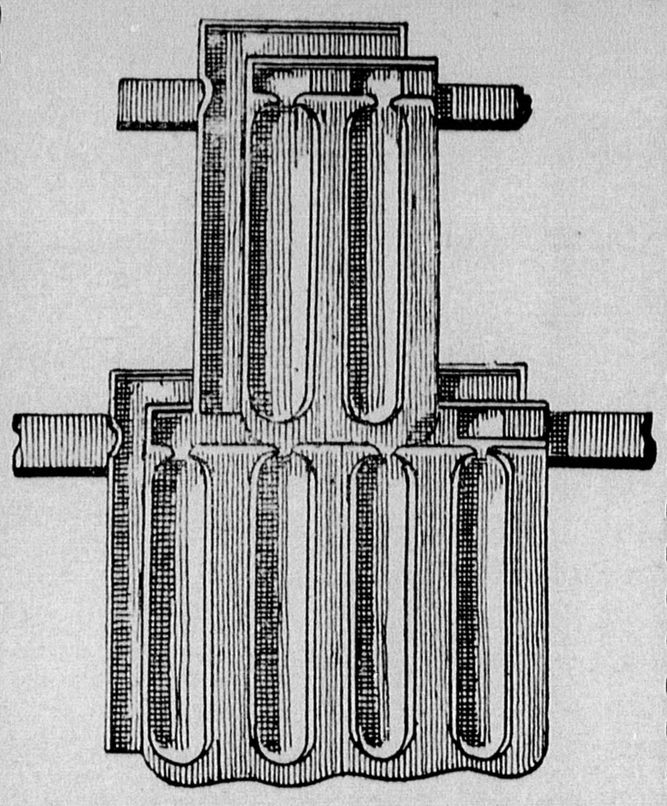

FRANCIA CSERÉP.

2750. sz.
kapt. 1905.

Hirdetmény.

Tapasztaltatván, hogy városunk területén egyesek saját céljukra azon ürügy alatt, hogy tűzkárosultak, könyöradományokat gyűjtenek.

Minthogy hatósági engedély nélkül könyöradományok gyűjtése tiltva van s azok pedig, kik hatósági engedélylyel gyűjtenek, a polgármester úr által aláirt és hiv. pecséttel ellátott gyűjtőivvel eszközlik a gyűjtést és az ezek által gyűjtendő összeg a tűzkárt szenvedettek segélyezésére fog fordittatni.

A további visszaélések meggátlása tekintetéből felkérem a m. tisztelt közönséget, hogy hatósági gyűjtőivvel el nem látott és saját javukra gyűjtőknek a könyöradomány kiszolgáltatását megtagadni szíveskedjenek.

Baja, 1905. május hó 13-án

Scheibner Gyula,
rendőrkapitány.

1480. szám.
1905. tlkvi.

Árverési hirdetmény.

A bácsalmási kir. jbiróság mint tlkvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint Almási Erzsébet és társai javára Trischler Károlyné és társa ellen az árverés 26 korona költség követelés, 20 korona 30 fillér ezuttali megállapitott és a még felmerülendő költségeknek kielégitése végett az 1881. LX. t. c. 144. és 146. §§-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő a madarasi 1463. számu betétben. A I. 3836., 3837., 3838. és 3839 hrszám alatt foglalt 426 négyszögöl, 116 négyszögöl, 937 négyszögöl és 2 hold 1133 négyszögöl szántó, ház és szőllőből Trischler Károlyné és Ripcsó János jogán Halász János nevén álló jutalékra és pedig 1211 korona kikiáltási árban ezennel elrendeltetik, és annak Madaras község házánál leendő megtartására 1905. évi julius hó 24. napjának délelőtti 10 órája kitűzetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papirban a kiküldöttnek átadni. Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számitott 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt az árverés jogerőre emelkedésétől számitott 5% kamatokkal együtt a szabadkai kir. adóhivatalba befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

A részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóság irattárában és Madaras községházánál megtekinthetők.

Bácsalmás, 1905. évi március hó 31. napján.
A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Terjéby,
kir. albiró.

68. sz.
eln. 1905.

Pályázat.

Baja városánál üresedésbe jött, évi 500 korona fizetés, 40 korona csizmapénz és természetbeni ruhajárandósággal javadalmazott II. oszt. hajdui esetleg előléptetés folytán üresedésbe jövő egyéb szolgai állásokra pályázat nyittatik.

Pályázni óhajtók felhivatnak, hogy kérvényeiket **f. é. május hó 31-ig** a polgármesteri hivatalhoz nyujtsák be.

Baja, 1905. évi május hó 17.

Dr. Hegedűs,
polgármester.

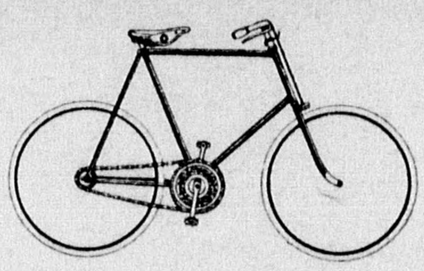

STYRIA KERÉKPÁR
150 kor.
Schlesinger Gyula
3—2 vaskereskedésében.

Üzlet áthelyezés.

Ezennel van szerencsém nagyra becsült vevőimnek szives tudomásra hozni, hogy eddigi

füszer üzletemet

a kigyó utcából a

Szent Antal utca 57. szám,

saját házamba ujjonan a mai kornak megfelelően berendezve áthelyeztem, és kérem úgy mint eddig továbbra is b. bizalmát.

Egyuttal bátorkodom különös figyelmébe ajánlani: naponta **friss tea vaj, uradalmi tej, friss koscher húsnemüek,** különféle **desert sajtok** és valódi **prágai sódar** a legolcsóbb árban.

Tisztelettel
3—2 **Weichand Györgyné.**

TAKARÉKOSKODNI

MAGGI-kitüntetések: 4 nagydij, 26 aranyérem, 6 diszoklevél, 5 tiszteletdij. Hatszor versenyen kivül, többi között az 1889. és 1900-iki párisi világkiállitáson, (Maggi Gyula birálótag).

lehet a sokszorosan kitüntetett és régóta jól bevált
MAGGI-FÉLE IZESITŐ
helyes használata mellett.
Néhány csepp — a tálalásnál hozzátéve — **elegendő,** hogy ezáltal gyenge leveseknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt jó és erőteljes ízt adhassunk.
Üvegcsékben 50 filltől kezdve (utántöltve 40 filltől kezdve.)
Kapható **Drescher Gyula** kereskedésében, **Baja.**

Nyomatott Nánay Lajosnál Baján.